

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala) i stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U skladu s nacionalnim pravom mogu se utvrditi dva oblika osoba na koje se može primijeniti postupak u slučaju nesolventnosti, a to su trgovačka društva i trgovci. Na te vrste osoba primjenjuju se različiti sustavi. Trgovačka društva mogu se podijeliti na *javna trgovačka društva*, *komanditna društva* i društva s ograničenom odgovornošću.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv svih navedenih (fizičkih i pravnih) osoba, ali će se primjenjivati različiti postupci, pravila i zakonodavstvo. Stečajni se postupak (poglavlje 13. Zakona Malte) može pokrenuti protiv *javnih trgovačkih društava*, *komanditnih društava* i trgovaca. *Javna trgovačka društva* i *komanditna društva* zapravo se smatraju trgovcima u smislu stečajnog postupka. Pojam „trgovac” definiran je u poglavlju 13. kao svaka osoba koja po zanimanju obavlja trgovačke djelatnosti u vlastito ime i njime su obuhvaćena sva trgovačka društva.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Postupak reorganizacije može se pokrenuti u odnosu na društva kapitala u smislu poglavlja 386. članaka od 327. do 329.B Zakona o trgovačkim društvima iz 1995.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Nakon odluke glavne skupštine upravni odbor društva kapitala, svaki imatelj zadužnice, jedan vjerovnik ili više njih odnosno jedan obveznik doprinosa ili više njih mogu pred sudom pokrenuti postupak za prestanak i, slijedom toga, likvidaciju društva kapitala ako ono ne može plaćati svoje dugove. U smislu poglavlja 386. članka 214. stavka 2. točke (a) podtočke ii. primjenjuje se sljedeće ispitivanje.

Smatra se da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove:

(a) ako je dug društva kapitala ostao u cijelosti ili djelomično nepodmiren 24 tjedna nakon provedbe izvršne isprave protiv društva kapitala bilo kojim izvršnim radnjama iz članka 273. Zakona o organizaciji i parničnom postupku ili

(b) ako je na sudu na prihvatljiv način dokazano da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove, uzimajući pritom u obzir potencijalne i očekivane obveze društva kapitala.

Sud će strankama omogućiti da iznesu svoj slučaj i naposljetku odlučiti o tome postoje li preduvjeti za nesolventnost, u kojem će slučaju sud naložiti prestanak društva kapitala i smatrat će se da je datum nesolventnosti datum podnošenja zahtjeva sudu u smislu poglavlja 386. članka 223.

U razdoblju od naloga za prestanak u slučaju nesolventnosti do podnošenja zahtjeva sudu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti sud može u bilo kojem trenutku imenovati privremenog upravitelja i zadužiti ga za upravljanje imovinskom masom ili poslovanjem društva kapitala. Zadaće privremenog upravitelja sud može navesti u nalogu za njegovo imenovanje. Privremeni upravitelj ostaje na dužnosti do izdavanja naloga za likvidaciju ili odbijanja zahtjeva za pokretanje postupka likvidacije, osim ako prije toga privremeni upravitelj podnese ostavku ili ako ga sud zbog opravdanog razloga razriješi dužnosti.

Nesolventnost – dobrovoljna likvidacija koju provode vjerovnici

Osim na prethodno opisani način, prestanak društva kapitala može biti dobrovoljan, a ako direktori smatraju da imovina društva kapitala nije dovoljna za pokrivanje obveza, sazvat će se sastanak vjerovnika kako bi se imenovao upravitelj u slučaju nesolventnosti (*i/ili* likvidacijsko povjerenstvo) koji uživa povjerenje vjerovnika i koji će biti zadužen za likvidaciju društva kapitala bez potrebe za sudskim postupkom. Pravila koja treba poštovati utvrđena su u poglavlju 386. članku 277. *i sljedećima*.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Društvo kapitala nakon izvanredne odluke, direktori nakon odluke upravnog odbora ili vjerovnici društva kapitala koji predstavljaju više od polovine vjerovnika društva kapitala po vrijednosti mogu podnijeti sudu zahtjev za pokretanje postupka reorganizacije (postupka oporavka u smislu poglavlja 386. članka 329.B) ako društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove ili postoji vjerojatnost da uskoro više neće moći plaćati svoje dugove. Kao u prethodnom slučaju, smatra se da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove:

(a) ako je dug društva kapitala ostao u cijelosti ili djelomično nepodmiren 24 tjedna nakon provedbe izvršne isprave protiv društva kapitala bilo kojim izvršnim radnjama iz članka 273. Zakona o organizaciji i parničnom postupku ili

(b) ako je na sudu na prihvatljiv način dokazano da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove, uzimajući pritom u obzir potencijalne i očekivane obveze društva kapitala.

Sud će odlučiti o reorganizaciji društva kapitala i zatim izdati društvu kapitala nalog za oporavak u roku od 20 radnih dana od podnošenja zahtjeva sudu za upravljanje poslovanjem društva kapitala tijekom razdoblja koje utvrdi sud (trenutačno je to razdoblje od godine dana koje se može produljiti za dodatno razdoblje od jedne godine, ali u skladu s izmjenama koje su u pripremi ono će se skratiti na razdoblje od četiri mjeseca, uz mogućnost produljenja za dodatna razdoblja od četiri mjeseca do maksimalnog razdoblja od 12 mjeseci).

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti svaki vjerovnik, neovisno o tome je li dug prema njemu komercijalni dug ili neki drugi, koji može, čak i ako taj dug još nije dospio, u hitnom postupku protiv dužnika ili njegova zakonitog predstavnika pred Glavnim građanskim sudom zahtijevati proglašenje stečaja tog dužnika.

Stečaj se proglašava ako je dužnik prestao plaćati svoje dugove. Sud će donijeti presudu o proglašenju stečaja i imenovati jednog stečajnog upravitelja ili više njih za izvršavanje dužnosti koje su im dodijeljene u skladu s poglavljem 13. Trgovačkog zakonika.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala) (uključujući dobrovoljnu likvidaciju koju provode vjerovnici)

Likvidirat će se sva imovina društva kapitala kako bi se pokrile obveze dužnika. Neće postojati razlika između imovine koja već čini dio stečajne mase dužnika i imovine prenesene na dužnika nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku koji se odnosi na trgovce te *javna trgovačka* i *komanditna* društva sva pokretna i nepokretna imovina može činiti dio stečajne mase za likvidaciju. U slučaju stečaja stečajni je dužnik nakon proglašenja stečaja lišen *ipso jure* upravljanja svojom cjelokupnom imovinom, neovisno o tome je li ta imovina povezana s njegovim poslovanjem, osim njegova prava na dnevnicu kako bi zadovoljio osnovne potrebe.

Njegova je imovina u posjedu stečajnog upravitelja koji uz odobrenje suda ima pravo prodati i ustupiti imovinu. Pokvarljivu imovinu stečajnog dužnika prodaje ovlašteni dražbovatelj nakon dobivanja odobrenja suda.

Za prodaju nepokvarljive robe i ostale imovine isto je tako potrebno odobrenje suda.

U takvim okolnostima sudac daje smjernice za koje smatra da su u najboljem interesu stečajnog dužnika i vjerovnika, čak i u slučaju nastanka okolnosti u kojima je stečajnom upravitelju omogućeno da ponovno uspostavi poslove stečajnog dužnika ili poveća njegovu imovinu, sve dok je to i u korist vjerovnika.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon što naloži prestanak društva kapitala zbog nesolventnosti, sud će imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti (upravitelj u slučaju nesolventnosti).

Poglavljem 386. propisana je obveza da upravitelj u slučaju nesolventnosti treba biti fizička osoba koja je kvalificirana kao odvjetnik ili ovlašteni javni računovođa i/ili revizor ili koja je upisana u registar trgovačkih društava kao osoba koja je stručna i primjerena za izvršavanje dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Dodatno je ograničenje da upravitelj u slučaju nesolventnosti ne može djelovati kao upravitelj u slučaju nesolventnosti određenog društva kapitala ako je na dužnosti direktora ili tajnika društva kapitala ili ako je imenovan na bilo koju drugu funkciju u tom društvu kapitala ili u vezi s njime u razdoblju od četiri godine prije datuma prestanka društva kapitala.

Sud ima široko diskrecijsko pravo kad utvrđuje tko je dužan platiti naknadu za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti. Naknada za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti uobičajeno se plaća iz imovine društva kapitala. Međutim, ako imovina nije dovoljna, sud može naložiti izvršenje plaćanja drugim (povezanim) osobama na osnovi koju odredi sud.

U smislu poglavlja 386. članka 296. ovlasti službenika društva kapitala (direktora i tajnika društva kapitala) prestaju s imenovanjem upravitelja u slučaju nesolventnosti i stoga direktori, uključujući sve ovlaštenike, i tajnik društva kapitala nemaju ovlast provoditi transakcije u ime i za račun predmetnog društva kapitala u likvidaciji. Upravitelj u slučaju nesolventnosti uzet će u svoju skrb ili pod svoju kontrolu cjelokupnu imovinu i sva prava za koja opravdano smatra da ih društvo kapitala ostvaruje.

U smislu poglavlja 386. članka 238. u sudskoj likvidaciji upravitelj u slučaju nesolventnosti ima ovlast uz odobrenje suda ili likvidacijskog povjerenstva:

- (a) podnijeti ili osporiti tužbu ili pokrenuti drugi sudski postupak u ime i za račun društva kapitala;
 - (b) nastaviti poslovanje društva kapitala u mjeri u kojoj je to potrebno za njegovu korisnu likvidaciju;
 - (c) platiti dugove vjerovnicima u skladu s njihovim razvrstavanjem prema zakonu;
 - (d) sklopiti nagodbu ili sporazum s vjerovnicima ili osobama koje se smatraju vjerovnicima odnosno koje imaju ili tvrde da imaju bilo koju tražbinu, neovisno o tome je li sadašnja ili buduća, sigurna ili potencijalna, utvrđena ili potencijalno potraživa za naknadu štete u odnosu na društvo kapitala ili ako se može utvrditi odgovornost društva kapitala, te uputiti svako takvo pitanje na arbitražu;
 - (e) pozvati obveznike doprinosa ili navodne obveznike doprinosa te postići nagodbu ili sporazum u pogledu dugova, odgovornosti i tražbina društva kapitala, neovisno o tome jesu li sadašnji ili buduć, sigurni ili potencijalni, utvrđeni ili potencijalno potraživi za naknadu štete, postojeći ili navodno postojeći između društva kapitala i obveznika doprinosa ili navodnog obveznika doprinosa ili drugog dužnika ili navodnog dužnika, i svih pitanja koja se odnose ili utječu na imovinu ili likvidaciju društva kapitala, pod dogovorenim uvjetima, te zatražiti bilo koje jamstvo za razrješenje od takvog poziva, duga, odgovornosti ili tražbine i dati potpunu razrješnicu s tim u vezi;
 - (f) predstavljati društvo kapitala u svim pitanjima i učiniti sve potrebno za likvidaciju poslova društva kapitala i raspodjelu njegove imovine.
- Osim toga, sud može osigurati da upravitelj u slučaju nesolventnosti može, ako ne postoji likvidacijsko povjerenstvo, izvršavati svoje ovlasti iz prethodnih stavaka (a) ili (b) bez odobrenja suda.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti općenito u sudskoj likvidaciji ima sljedeće ovlasti:

- (a) prodati pokretnu i nepokretnu imovinu društva kapitala, uključujući sva prava, na javnoj dražbi ili na temelju privatnog sporazuma s ovlašću za prijenos imovine u cijelosti ili djelomično;
- (b) poduzeti sve radnje i sastaviti u ime i za račun društva kapitala sve isprave, potvrde i ostale dokumente;
- (c) prikupiti sva potrebna sredstva u svrhu osiguranja imovine društva kapitala;
- (d) imenovati opunomoćenika koji djeluje u njegovo ime u svojstvu upravitelja u slučaju nesolventnosti za određene svrhe.

Izvršenje ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti u sudskoj likvidaciji koje su mu dodijeljene ovim člankom podliježe kontroli suda te se svaki vjerovnik ili obveznik doprinosa može obratiti sudu u pogledu izvršenja ili predloženog izvršenja bilo koje od tih ovlasti.

U prijelaznom razdoblju od naloga za prestanak u slučaju nesolventnosti do podnošenja zahtjeva sudu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ako sud imenuje privremenog upravitelja, ovlasti službenika društva kapitala prestaju i ako sud zaduži upravitelja za upravljanje imovinskom masom ili poslovanjem društva kapitala. Zadaće privremenog upravitelja sud može navesti u nalogu za njegovo imenovanje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U smislu poglavlja 386. članka 329.B stavka 6. točke (a) u razdoblju tijekom kojeg je na snazi nalog za oporavak (reorganizaciju) društvo kapitala nastavlja obavljati svoje uobičajene aktivnosti pod upravom posebnog regulatora.

Posebni je regulator osoba za koju je sud na prihvatljiv način utvrdio da ima dokazane stručne sposobnosti i iskustvo za upravljanje poduzećem, da je kvalificirana i voljna prihvatiti imenovanje te da nije u sukobu interesa u pogledu svojeg imenovanja.

Naknadu za rad posebnog regulatora plaća društvo kapitala. Sud zapravo u imenovanju posebnog regulatora utvrđuje razdoblje koje nije dulje od deset radnih dana od izdavanja naloga za oporavak društva kapitala i tijekom kojeg društvo kapitala polaže određeni novčani iznos na sudu ili nudi drugo prikladno jamstvo ili drugi odgovarajući mehanizam koji je po mišljenju suda dovoljan za pokrivanje naknade za rad i troškova posebnog regulatora koji se odnose na njegovo imenovanje.

Nakon imenovanja posebnog regulatora suspendiraju se sve ovlasti dodijeljene društvu kapitala na temelju bilo kojeg prava ili njegova akta o osnivanju i statuta, osim ako je od posebnog regulatora dobivena suglasnost za izvršenje takvih ovlasti, koja se može dati općenito ili u odnosu na određeni slučaj ili slučajeve. Ako takva suglasnost ne postoji, sve se takve ovlasti prenose na posebnog regulatora.

Posebni regulator općenito ima sljedeće ovlasti:

- (a) uzeti u svoju skrb ili pod svoju kontrolu cjelokupnu imovinu društva kapitala i time preuzeti odgovornost za upravljanje njegovim aktivnostima, poslovanjem i imovinom te nadzor nad njima;
- (b) nakon što obavijesti sud, razriješiti dužnosti bilo kojeg direktora društva kapitala i imenovati bilo koju osobu koja će djelovati kao rukovoditelj;
- (c) zaposliti osobe za pružanje profesionalnih ili administrativnih usluga i obvezati društvo kapitala na plaćanje njihovih odgovarajućih naknada ili troškova i

(d) sazvati sastanak članova ili vjerovnika društva kapitala.

Osim toga, posebni regulator ima sljedeće ovlasti uz prethodno izričito odobrenje suda:

i. preuzeti u ime društva svaku obvezu koja traje dulje od šest mjeseci;

ii. prekinuti radni odnos zaposlenika društva kapitala ako to smatra potrebnim za osiguravanje kontinuiteta društva kapitala kao subjekta s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Kako je prethodno objašnjeno, na trgovce koji obavljaju svoje poslovanje u vlastito ime i društva osoba kao mjerodavno pravo primjenjuje se glava Trgovačkog zakonika koja se odnosi na stečaj.

Kad je riječ o ovlastima upravitelja u slučaju nesolventnosti u stečaju, upravitelj u slučaju nesolventnosti naziva se „stečajni upravitelj“, pri čemu „stečajni upravitelj“ znači jedna ili više osoba koje sud smatra primjerenima za obavljanje te funkcije, čak i ako je „stečajni upravitelj“ u srodstvu sa stečajnim dužnikom ili njegovim vjerovnikom.

Nakon što preuzme tu funkciju stečajni upravitelj preuzima u posjed cjelokupnu imovinu i sva prava bilo koje vrste koja pripadaju stečajnom dužniku. Nadalje, stečajni dužnik poduzima sve potrebne korake kako bi zaštitio prava stečajnog dužnika u odnosu na svoje dužnike i upisao u javni registar sve hipoteke koje utječu na imovinu dužnika stečajnog dužnika. Stečajni je upravitelj odgovoran za svoje postupke prema stečajnom dužniku.

Stečajni je upravitelj isto tako dužan podnijeti tužbu za plaćanje dospjelih dugova prema stečajnom dužniku, ali stečajni upravitelji ne mogu zakonski sklopiti nagodbu ili uputiti spor na arbitražu bez pisane suglasnosti većine vjerovnika stečajnog dužnika po vrijednosti te odobrenja suca.

U roku od mjesec dana od donošenja presude o stečaju stečajni upravitelj sastavlja popis imovine stečajnog dužnika.

Svaki vjerovnik ima pravo uvida u taj popis, a vjerovnik i stečajni dužnik dužni su pomoći u izradi popisa imovine.

Popis imovine sadržava potpuni popis s opisom i vrednovanjem cjelokupne imovine stečajnog dužnika.

Stečajni upravitelj ne može raspolagati imovinom bez suglasnosti suda i cijeli postupak podliježe nadzoru javnosti. Navode se primici od prodaje koju je u ime stečajnog dužnika ili društva osoba proveo stečajni upravitelj i na odgovarajući se način dokumentiraju sve potvrde i računi.

Sud je ovlašten zahtijevati od stečajnog upravitelja, stečajnog dužnika i vjerovnika davanje prisega o svim informacijama koje smatra potrebnima.

Kad je riječ o ovlastima dužnika (u ovom se slučaju smatra da je to osoba u stečaju ili društvo osoba u stečaju), dužnik ima pravo nadzirati provodi li stečajni upravitelj sve poslove koji se odnose na stečaj u skladu sa zakonom i pravilno.

Dužnik ima pravo sudu prijaviti nepravilnosti ako stečajni upravitelj postupke ne provodi u skladu s uvjetima odluke suda ili ako loše upravlja svojim poslovima.

Knjige i dokumentacija stečajnog dužnika podliježu inspekciji u svakom trenutku, što znači da dužnik ima pravo dobiti uvid u postupke stečajnog upravitelja kojeg je imenovao sud te ih provjeriti i potvrditi.

Dužnik isto tako ima zakonsko pravo na redovita sredstva za uzdržavanje kako bi zadovoljio svoje osnovne potrebe, što znači da će sud omogućiti da se dužniku iz njegove imovine dodijele sredstva koja će mu dati stečajni upravitelj i koja će biti sredstva za zadovoljavanje osnovnih potreba dužnika i njegove obitelji ako ne postoji pretpostavka da je stečajni dužnik djelovao s namjerom prijevare.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Postupak u slučaju nesolventnosti i postupak reorganizacije (društva kapitala) / stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U smislu poglavlja 459. svaka odredba o konačnom netiranju ili svaka druga ugovorna odredba kojom su predviđeni kompenzacija ili netiranje dospjelih iznosa svake stranke u odnosu na drugu stranku u pogledu uzajamnih kredita, uzajamnih dugova ili drugih uzajamnih poslova ili koja se odnosi na takve kompenzacije ili netiranja izvršiva je u skladu sa svojim uvjetima, bilo prije ili poslije stečaja ili nesolventnosti, u pogledu uzajamnih dugova, uzajamnih kredita ili uzajamnih poslova koji su proizašli ili nastali prije stečaja ili nesolventnosti jedne od stranaka u odnosu na:

(a) ugovorne stranke;

(b) svakog jamca ili svaku osobu koja daje jamstvo za bilo koju ugovornu stranku;

(c) upravitelja u slučaju nesolventnosti, primatelja, stečajnog upravitelja, regulatora, posebnog regulatora ili drugog sličnog službenika bilo koje ugovorne stranke i

(d) vjerovnike ugovornih stranaka.

Prethodno navedeno ne primjenjuje se na sporazum o konačnom netiranju koji je sklopljen u vrijeme kad je druga stranka znala ili trebala znati da je u tijeku zahtjev za pokretanje postupka prestanka i likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti ili da je društvo kapitala u skladu s mjerodavnim pravom poduzelo formalne korake za provedbu prestanka i likvidacije zbog nesolventnosti.

Prethodno navedeno ne primjenjuje se ni ako je nesolventna stranka osoba (koja nije trgovac) ili trgovačko društvo koje nije društvo kapitala (*javno trgovačko društvo* ili *komanditno društvo*) i ako je druga stranka znala ili trebala znati za istovrsne događaje, kao što je navedeno u prethodnom stavku u odnosu na nesolventnu stranku.

Proglašenjem stečaja ili nesolventnosti bilo koje ugovorne stranke ne stavlja se izvan snage ni jedno odobrenje i ni jedna ovlast iz ugovora za provedbu odredbe o konačnom netiranju.

Nadalje je predviđeno da se, neovisno o odredbama bilo kojeg drugog nacionalnog prava, ničim ne ograničava ni ne odgađa primjena bilo koje odredbe ugovora kojom su predviđeni kompenzacija ili netiranje ili koja se odnosi na kompenzaciju ili netiranje i koja bi u protivnom bila izvršiva te ni jedan sudski nalog ili izvršni nalog ili zabrana ili sličan nalog koji je izdao sud ili neko drugo tijelo i ni jedan postupak bez obzira na njegovu prirodu nemaju nikakvog utjecaja na to. Međutim, neovisno o ovom stavku, ničime se ne sprečava primjena bilo kojeg prava na temelju kojeg bi u određenom slučaju netiranje ili kompenzacija bili neizvršivi zbog prijevare ili sličnih razloga odnosno kojim bi se dopustila izvršivost netiranja ili kompenzacije ako bi se bilo kojom odredbom ugovora između predmetnih stranaka poništili netiranje ili kompenzacija zbog prijevare ili sličnih razloga.

U skladu sa zakonom ugovorne stranke mogu zakonito:

dogovoriti sustav ili mehanizam kojima bi se strankama omogućili pretvorba nefinancijske obveze u novčanu obvezu jednake vrijednosti i vrednovanje takve obveze u svrhu kompenzacije ili netiranja;

dogovoriti tečaj ili metodu za utvrđivanje tečaja koji će se primjenjivati pri provedbi kompenzacije ili netiranja ako su iznosi predviđeni za netiranje ili kompenzaciju u različitim valutama te utvrditi valutu plaćanja neto iznosa;

dogovoriti da se sve transakcije ili drugi poslovi koji se provode na temelju ugovora, neovisno o tome jesu li utvrđeni posebno ili upućivanjem na vrstu ili kategoriju transakcija ili poslova, smatraju jednom transakcijom ili jednim poslom u smislu ugovornih odredaba o kompenzaciji ili netiranju i da stranke ili upravitelj u slučaju nesolventnosti, primatelj, stečajni upravitelj, regulator, posebni regulator ili drugi službenik koji djeluje u ime stranaka i sud sve takve transakcije ili poslove smatraju jednom transakcijom ili jednim poslom.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Poglavljem 386. člankom 303. predviđeno je da se povlastice, hipoteke ili drugi tereti, prijenos ili drugo raspolaganje imovinom ili pravima te sva plaćanja, izvršenja ili druge radnje koje se odnose na imovinu ili prava koje je poduzelo ili provelo društvo kapitala ili koje su poduzete ili provedene u odnosu na njega te sve obveze nastale za društvo kapitala u razdoblju od šest mjeseci prije prestanka društva kapitala smatraju prijevernom prednošću u odnosu na njegove vjerovnike, neovisno o tome je li takva transakcija bez naknade ili dovodi do obveza, ako je riječ o **podcijenjenoj** transakciji ili ako **se daje prednost**. U takvim je slučajevima transakcija (prijeverna prednost) ništava.

Podcjenjivanje je definirano kako slijedi:

(a) društvo kapitala sklapa podcijenjenu transakciju:

i. ako društvo kapitala daruje ili na neki drugi način sklopi transakciju pod uvjetima kojima nije predviđena nikakva naknada za društvo kapitala ili

ii. ako društvo kapitala sklopi transakciju uz naknadu čija je vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti znatno manja od vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti naknade koju je platilo društvo kapitala.

Prednost je definirana kako slijedi:

(b) društvo kapitala daje prednost osobi:

i. ako je ta osoba jedan od vjerovnika društva kapitala odnosno osiguratelj ili jamac za bilo koji dug društva kapitala ili druge obveze i

ii. ako društvo kapitala učini ili pretrpi nešto što u svakom slučaju za posljedicu ima to da će ta osoba u slučaju likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti biti u boljem položaju nego što bi bila da nije bilo te radnje ili tog propusta.

Iz prethodno navedenog izuzeti su slučajevi u kojima osoba u čiju je korist transakcija poduzeta, provedena ili nastala dokaže da nije znala i nije imala razloga smatrati da će vjerojatno doći do prestanka društva kapitala zbog nesolventnosti.

Osim prethodno navedenog, nema drugih odredbi koje imaju izravni učinak na ugovore.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na učinak postupka reorganizacije na ugovore.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U skladu s Trgovačkim zakonikom, a posebno njegovim člankom 485., mogu se poništiti svi akti o prijenosu imovine, sve sklopljene obveze ili sva odustajanja od nasljeđivanja stečajnog dužnika koji su provedeni bez naknade ili koji dovode do obveza te čija je svrha prijevara vjerovnika.

Za razliku od Zakona o trgovačkom društvima, u Trgovačkom zakoniku nije utvrđeno vremensko ograničenje kao u poglavlju 386. članku 303. Zakona Malte.

U prethodno opisanim slučajevima ako se dokaže da je stečajni dužnik znao da postoje okolnosti koje dovode do proglašenja stečaja, takvi se postupci mogu poništiti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (prestanka društva kapitala odlukom suda zbog nesolventnosti) protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu ne može se **započeti** predmet ili postupak (**zabrana započinjanja postupaka**), osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud odredi. Zakonom nije utvrđeno u kojim bi slučajevima sud dopustio vjerovniku da započne ili nastavi sudski postupak, ali općenito je načelo da se tijekom postupka u slučaju nesolventnosti imovinom društva kapitala uredno upravlja u korist svih vjerovnika i da pojedinačni vjerovnici ne bi trebali steći prednost pokretanjem postupka protiv društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nacionalnim je pravom predviđen prekid postupka tijekom postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala). U skladu s poglavljem 386. člankom 329.B stavkom 4. nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala) i ako zahtjev nije odbijen ili tijekom razdoblja u kojem je postupak oporavka društva kapitala na snazi:

(a) prekida se svaki zahtjev za pokretanje postupka likvidacije koji je u tijeku ili svaki takav novi zahtjev;

(b) ne može se donijeti ili provesti odluka o prestanku i posljedičnoj likvidaciji društva kapitala;

(c) prekida se izvršenje novčanih tražbina u odnosu na društvo kapitala i svih eventualnih kamata obračunanih na njih;

(d) tijekom najma ni jedan najmodavac ili druga osoba kojoj se plaća najamnika ne može ostvariti pravo na prekid najma u odnosu na prostorije koje je unajmilo društvo kapitala zbog toga što društvo kapitala nije poštovalo bilo koji uvjet najma tih prostorija, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;

(e) ne mogu se poduzeti drugi koraci za izvršenje bilo kojeg jamstva nad imovinom društva kapitala ili oduzimanje robe koja je u posjedu društva kapitala na temelju sporazuma o kupoprodaji s obročnom otplatom, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;

(f) ne mogu se provesti zaštitna ili izvršna radnja ili nalog iz poglavlja 16. Zakona o organizaciji i parničnom postupku protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti i

(g) ne može se započeti ili nastaviti sudski postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nakon što u stečajnom postupku protiv trgovca ili društva osoba sud imenuje stečajnog upravitelja, u skladu s poglavljem 13. člankom 500. sve tužbe u odnosu na osobu i imovinu stečajnog dužnika mogu se podnijeti samo protiv stečajnog upravitelja, ali ne i protiv stečajnog dužnika ili društva osoba u stečaju. Vjerovnik ima pravo znati, nadzirati i provjeriti kako stečajni upravitelj upravlja poslovima stečajnog dužnika i zatražiti zaštitu od suda ako je stečajni upravitelj ugrozio njegova prava.

U postupku oporavka sud ima diskrecijsko pravo izdati privremenu odluku kako bi osigurao odgodu za oporavak poslova stečajnog dužnika / društva osoba u stečaju.

Međutim, za razliku od oporavka društva kapitala, vjerovnici mogu podnositi tužbe protiv stečajnog upravitelja koji predstavlja trgovca u stečaju ili društvo osoba u stečaju.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (prestanka društva kapitala odlukom suda zbog nesolventnosti) predmet ili postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu **ne nastavljaju se (prekid)**, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud odredi. Zakonom nije utvrđeno u kojim bi slučajevima sud dopustio vjerovniku da započne ili nastavi sudski postupak, ali općenito je načelo da se tijekom postupka u slučaju nesolventnosti imovinom društva kapitala uredno upravlja u korist svih vjerovnika i da pojedinačni vjerovnici ne bi trebali steći prednost pokretanjem postupka protiv društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nacionalnim je pravom predviđen prekid postupka tijekom postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala). U skladu s poglavljem 386. člankom 329.B stavkom 4. nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala) i ako zahtjev nije odbijen ili tijekom razdoblja u kojem je postupak oporavka društva kapitala na snazi:

- (a) prekida se svaki zahtjev za pokretanje postupka likvidacije koji je u tijeku ili svaki takav novi zahtjev;
- (b) ne može se donijeti ili provesti odluka o prestanku i posljedičnoj likvidaciji društva kapitala;
- (c) prekida se izvršenje novčanih tražbina u odnosu na društvo kapitala i svih eventualnih kamata obračunanih na njih;
- (d) tijekom najma ni jedan najmodavac ili druga osoba kojoj se plaća najamnina ne može ostvariti pravo na prekid najma u odnosu na prostorije koje je unajmilo društvo kapitala zbog toga što društvo kapitala nije poštovalo bilo koji uvjet najma tih prostorija, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;
- (e) ne mogu se poduzeti drugi koraci za izvršenje bilo kojeg jamstva nad imovinom društva kapitala ili oduzimanje robe koja je u posjedu društva kapitala na temelju sporazuma o kupoprodaji s obročnom otplatom, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;
- (f) ne mogu se provesti zaštitna ili izvršna radnja ili nalog iz poglavlja 16. Zakona o organizaciji i parničnom postupku protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti i
- (g) ne može se započeti ili nastaviti sudski postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nacionalnim pravom u skladu s Trgovačkim zakonikom nije predviđen prekid postupka. Unatoč tome, na zahtjev stečajnog upravitelja bilo bi moguće zatražiti da takav zahtjev podnesen sudovima sasluša isti sudac koji provodi stečajni postupak tako da sudac može urediti i provesti poslove koji se odnose na stečaj te pritom zaštititi prava i obveze stečajnog dužnika i osigurati saslušanje i odluku o pravima u skladu sa zahtjevom koji je podnio vjerovnik.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Vjerovnici mogu intervenirati u postupku u slučaju nesolventnosti ako dokažu da imaju interes u sudskom postupku i da se kao takvi mogu očitovati tijekom postupka pred sudom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti obavještuje vjerovnike o tekućem postupku i održava sastanke te je vjerovnicima omogućeno da iznesu svoje mišljenje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U poglavlju 329.B članku 329.B posebno je navedeno da sud i posebni regulator djeluju među ostalim u najboljem interesu vjerovnika.

Posebni regulator isto je tako dužan sazivati sastanke vjerovnika, pri čemu se prvi mora održati najkasnije mjesec dana od njegova imenovanja.

Na tim je sastancima posebni regulator dužan imenovati zajedničko povjerenstvo vjerovnika i članova koje posebnom regulatoru prema potrebi pruža savjete i pomoć u upravljanju poslovima, poslovanjem i imovinom društva kapitala i njegovu oporavku kao subjektu s održivim poslovanjem.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Vjerovnici mogu intervenirati u stečajnom postupku i sudjelovati ako dokažu da imaju interes u sudskom postupku i da se mogu očitovati tijekom postupka pred sudom.

Stečajni upravitelj obavještuje vjerovnike o tekućem postupku i održava sastanke te je vjerovnicima omogućeno da iznesu svoje mišljenje.

Vjerovnici isto tako imaju pravo dati glas i konačni pristanak u pogledu predloženog sporazuma o reorganizaciji za koji je potrebna suglasnost tri četvrtine vjerovnika po vrijednosti koji su dokazali svoju tražbinu.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Upravitelj u slučaju nesolventnosti moći će prodati imovinu tako da dobije najpovoljniju ponudu za imovinu društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Posebni regulator neće moći raspolagati imovinom društva kapitala bez posebnog odobrenja suda ili kako je predloženo u planu oporavka koji je naknadno odobren s izmjenama suda ili bez njih. Sud će u svakom slučaju odrediti ili odobriti način raspolaganja imovinom društva kapitala.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku stečajni upravitelj raspolaže imovinom tako da dobije najpovoljniju ponudu za imovinu društva kapitala i nakon što dobije odobrenje suda za to.

U skladu s poglavljem 13. člankom 498. stečajni upravitelj se tijekom oporavka društva osoba ili stečajnog dužnika pridržava plana oporavka, ali sudac ima široko diskrecijsko pravo dati smjernice za koje smatra da su u najboljem interesu stečajnog dužnika i vjerovnika.

Unatoč tome, vjerovnik ima mogućnost usprotiviti se takvoj ovlasti suca ako dokaže da to iz opravdanog razloga nije u interesu vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Nema razlike između tražbina koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i onih koje su postojale prije njega. Međutim, u postupku u slučaju nesolventnosti sud može, ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije onim redoslijedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redoslijed prvenstva:

- (a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci službenog primatelja ili upravitelja u postupku nesolventnosti u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;
- (b) svi ostali izdaci ili isplate službenog primatelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;
- (c) eventualna naknada za rad privremenog upravitelja;
- (d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;
- (e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja;
- (f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;
- (g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;
- (h) sve potrebne isplate upravitelja u postupku nesolventnosti tijekom njegova upravljanja, uključujući sve izdatke članova likvidacijskog povjerenstva ili drugih predstavnika koje je odobrio upravitelj u postupku nesolventnosti;
- (i) naknada za rad svake osobe koju je upravitelj u postupku nesolventnosti zaposlio za pružanje usluga za društvo kapitala kako se zahtijeva ili kako je odobreno odredbama poglavlja 386.;

(j) naknada za rad službenog primatelja i upravitelja u postupku nesolventnosti.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nije primjenjivo

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nema razlike između tražbina koje su nastale nakon pokretanja stečajnog postupka i onih koje su postojale prije njega. U stečajnom postupku sud može, ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije onim redosljedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redosljed prvenstva:

- (a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci stečajnog upravitelja u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;
- (b) svi ostali izdaci ili isplate stečajnog upravitelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;
- (c) eventualna naknada za rad stečajnog upravitelja;
- (d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;
- (e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja i tajnika;
- (f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;
- (g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;
- (h) sve potrebne isplate stečajnog upravitelja tijekom njegova upravljanja, uključujući sve eventualne izdatke članova povjerenstva ili njihovih predstavnika koje je odobrio stečajni upravitelj.

Nakon što se plate ti troškovi, naknade i izdaci plaćaju se dugovi osiguranim vjerovnicima u skladu s datumom upisa tražbine, a nakon njih plaćaju se dugovi svim ostalim vjerovnicima ovisno o tome kada su upisani. Ako za plaćanje potonjih tražbina (neosiguranih vjerovnika) nema dovoljno sredstava, ona se razvrstavaju *pari passu*.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Tražbine diskrecijskim pravom prihvaća upravitelj u postupku nesolventnosti. Ne postoje posebna pravila kojima je uređen način prijave tražbina. Važno je istaknuti da se primjenjuje sljedeći obrazac za prijavu tražbina ako je službeni primatelj imenovan kao upravitelj u postupku nesolventnosti:

SLUŽBENI PRIMATELJ

c/o MFSA

Notabile Road

Attard, BKR3000

Podaci o društvu koje je prestalo poslovati			
1.	Naziv i registracijski broj		
2.	Datum stupanja na snagu prestanka		
Podaci o vjerovniku			
3.	Ime i prezime / registracijski broj		
4.	Adresa		
5.	Adresa e-pošte		
6.	Broj telefona / broj mobilnog telefona	/	
Podaci o dugu			
7.	Ukupni iznos tražbine, uključujući sve nekapitalizirane kamate dospjele na datum prestanka		
8.	Ukupni iznos nekapitaliziranih kamata na datum prestanka		
9.	Opišite podrijetlo duga, uključujući sve relevantne datume		
		(Prema potrebi priložite dodatne stranice)	
10.	Podaci o dokumentima i/ili drugim dokazima u potporu tražbini (priložite ovjerenu vjerodostojnu presliku i redom brojčano označite svaki dokument)		
		(Prema potrebi priložite dodatne stranice)	
Podaci o jamstvu (ako postoji)			
11.	Opišite vrstu danog / dobivenog jamstva		
		(Prema potrebi priložite dodatne stranice)	
12.	Datum/datumi davanja/dobivanja jamstva		
13.	Iznos osiguranog duga		
Izjava vjerovnika			
14.	Ja, niže potpisani, izjavljujem da su informacije navedene u ovom obrascu prema mojem najboljem saznanju istinite, točne i potpune:		
	Potpis vjerovnika	Ime i prezime velikim slovima	Broj osobne iskaznice
15.	Ako izjavu potpisujete u ime pravne osobe, ispunite polje u nastavku: U ime i za račun _____ Reg. br. _____ u svojstvu _____.		

Kad je riječ o roku za prijavu takvih tražbina, poglavljem 386. člankom 255. sudu se daje ovlast da utvrdi jedan rok ili više njih u kojima vjerovnici trebaju dokazati svoje dugove ili tražbine odnosno u kojima se vjerovnici isključuju iz koristi od bilo koje raspodjele prije nego što se dokažu ti dugovi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na učinak postupka reorganizacije u pogledu podnošenja, provjere i prihvaćanja tražbina.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Treba napomenuti da u pogledu nesolventnosti u malteškom zakonodavstvu ne postoji konačan popis razvrstavanja vjerovnika jer razvrstavanje nije obuhvaćeno posebnim propisom, nego se nalazi u više njih. Sljedećim je zakonodavstvom uređeno razvrstavanje tražbina.

U poglavlju 386. članku 302. navedeno je da su u likvidaciji društva kapitala čija imovina nije dovoljna za namirenje obveza prava osiguranih i neosiguranih vjerovnika te prvenstvo i razvrstavanje njihovih dugova uređeni zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U poglavlju 13. članku 535. navedeno je i da se vjerovnici koji imaju zalog, povlastice ili hipoteke razvrstavaju u skladu sa zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U poglavlju 13. članku 535. i poglavlju 386. članku 302. navedeno je da je razvrstavanje duga uređeno zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U malteškom je pravu načelo *pari passu* neizravno obuhvaćeno poglavljem 16. člankom 1996. Građanskog zakonika, u kojem je navedeno da su zakoniti razlozi za davanje prednosti povlastice, hipoteke i korist od razdvajanja stečajne mase. Isto je tako navedeno da vjerovnik zakonito može podrediti ili odgoditi svoja postojeća ili buduća prava na plaćanje, izvršenje, razvrstavanje i druga slična postojeća ili buduća prava ili ih se odreći ili na neki drugi način izmijeniti u korist druge osobe. Takvo podređivanje, odgoda, odricanje, izmjena ili slična radnja mogu se provesti na temelju sporazuma s bilo kojom osobom, uključujući drugog vjerovnika, ili na temelju jednostrane izjave dane takvoj osobi, neovisno o tome je li ona utvrđena ili je tek treba utvrditi u trenutku sklapanja takvog sporazuma ili davanja takve izjave.

Stoga razlike u razvrstavanju nastaju sporazumno. Slijedom toga, ako nema povlastica, hipoteka ili koristi od razdvajanja stečajne mase, dužnici su jednako razvrstani.

Za potrebe prethodno navedenog treba razmotriti različite posebne zakone kojima se daje prvenstvo određenim tražbinama, kao što su poglavlje 406.

Zakona o porezu na dodanu vrijednost, poglavlje 452. Zakona o zapošljavanju i socijalnom dijalogu i poglavlje 318. Zakona o socijalnom osiguranju.

U članku 62. Zakona o PDV-u navedeno je sljedeće:

„Povjerenik ima posebnu povlasticu nad imovinom koja čini dio gospodarske djelatnosti osobe u pogledu poreza koji je ta osoba dužna platiti na temelju ovog Zakona te se plaćanju tog poreza, neovisno o tome što je sadržano u drugim zakonima, daje prednost u odnosu na dug s bilo kojom drugom povlasticom, osim duga s općom povlasticom i duga iz članka 2009. točke (a) ili (b) Građanskog zakonika.”

U članku 20. Zakona o zapošljavanju i socijalnom dijalogu navedeno je sljedeće:

„Neovisno o odredbama bilo kojeg drugog zakona, svaka tražbina zaposlenika u pogledu trenutačne plaće za maksimalno tri mjeseca koju poslodavac isplaćuje zaposleniku i naknade za dopust na koju zaposlenik ima pravo, uključujući svaku naknadu koja pripada zaposleniku zbog prekida radnog odnosa ili obavijest o tome, čini povlaštenu tražbinu u odnosu na imovinu poslodavca i pri plaćanju ima prednost u odnosu na sve ostale tražbine, neovisno o tome jesu li povlaštene ili hipotekarne,

pod uvjetom da u svakom slučaju maksimalni iznos povlaštene tražbine ne premašuje ekvivalent nacionalne minimalne plaće koja je u vrijeme tražbine isplaćena tijekom razdoblja od šest mjeseci.”

U članku 116. stavku 3. Zakona o socijalnom osiguranju navedeno je sljedeće:

„Neovisno o odredbama bilo kojeg drugog zakona, tražbina direktora u bilo kojem dospelom iznosu za doprinos prvog ili drugog razreda na temelju ovog članka čini povlaštenu tražbinu koja je u slučaju doprinosa prvog razreda razvrstana jednako kao i plaće zaposlenika u odnosu na imovinu poslodavca, a u slučaju doprinosa drugog razreda u odnosu na imovinsku masu predmetne samozaposlene ili samoaktivne osobe te pri plaćanju ima prednost u odnosu na sve ostale tražbine (isključujući plaće), neovisno o tome jesu li povlaštene ili hipotekarne.”

Nadalje, članci od 2088. do 2095. Građanskog zakonika posebno se odnose na redoslijed prvenstva povlastica. Navedeno je među ostalim da se dugovi trebaju plaćati u skladu s redoslijedom upisa. Time bi hipoteke koje su upisane istog dana bile razvrstane u istu kategoriju.

Međutim, u postupku u slučaju nesolventnosti sud može (i u većini slučajeva hoće), ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije redoslijedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redoslijed prvenstva:

(a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci službenog primatelja ili upravitelja u postupku nesolventnosti u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;

(b) svi ostali izdaci ili isplate službenog primatelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;

(c) eventualna naknada za rad privremenog upravitelja;

(d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;

(e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja;

(f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;

(g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;

(h) sve potrebne isplate upravitelja u postupku nesolventnosti tijekom njegova upravljanja, uključujući sve izdatke članova likvidacijskog povjerenstva ili drugih predstavnika koje je odobrio upravitelj u postupku nesolventnosti;

(i) naknada za rad svake osobe koju je upravitelj u postupku nesolventnosti zaposlio za pružanje usluga za društvo kapitala kako se zahtijeva ili kako je odobreno odredbama poglavlja 386.;

(j) naknada za rad službenog primatelja i upravitelja u postupku nesolventnosti.

Tijekom postupka u slučaju nesolventnosti upravitelj u slučaju nesolventnosti pripremit će izvješće koje sadržava razvrstavanje vjerovnika i plan raspodjele i podnijeti ga pred sudom. Vjerovnicima je dopušteno očitovati se ako se ne slažu sa sadržajem tog izvješća, a sud može naložiti ispravak. Sud će naposljetku odobriti navedeno razvrstavanje i plan te naložiti upravitelju u slučaju nesolventnosti da nastavi s plaćanjem dugova vjerovnicima.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nije primjenjivo

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Kao prvo, raspodjela primitaka primarno je uređena člankom 531. Trgovačkog zakonika i zakonima u skladu s Građanskim zakonikom, u kojem su vjerovnici razvrstani na vjerovnike sa zakonskom povlasticom i vjerovnike s osiguranom hipotekom. Riječ je o osiguranim vjerovnicima na temelju zakonskih propisa ili javne isprave u skladu s datumom upisa, koji su isto tako uređeni člankom 535. Trgovačkog zakonika.

Nakon toga obični su vjerovnici (koji nisu upisani vjerovnici) razvrstani *pari passu* u skladu sa svojim tražbinama.

Nakon što se proglasi stečaj osobe u roku od deset dana od proglašenja održava se sastanak na kojemu se pred sucem, tajnikom, stečajnim upraviteljem, stečajnim dužnikom i vjerovnicima analiziraju tražbine i sastavlja popis imovine.

Na sastanku se saslušava stečajni dužnik, koji isto tako predlaže uvjete stečajne nagodbe. Na njemu se raspravlja o tome postoji li u predmetu pred sudom osnova za stečajnu nagodbu te se imenuje odbor vjerovnika (koji nisu upisani na temelju povlastice ili hipoteke ili zaloga) koji zastupa sve vjerovnike, što vjerovnici imaju pravo osporiti, čak i pojedinačno, u roku od osam dana.

Održava se i drugi sastanak kojim ponovno predsjedava sudac i na kojem je za prihvaćanje odbora vjerovnika potrebno da on predstavlja tri četvrtine potvrđenih dugovanih iznosa stečajnog dužnika.

Nakon tog postupka i nakon utvrđivanja popisa imovine svih vjerovnika održava se još jedan sastanak kojim predsjedava sudac nakon objave odgovarajuće obavijesti o sastanku u skladu sa zakonom.

Na tom sastanku svaki vjerovnik izlaže svoj predmet, a ako se stečajni upravitelj usprotivi vjerovniku, vjerovnik mora dokazati svoj predmet stečajnom upravitelju i odboru vjerovnika.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

U postupku u slučaju nesolventnosti sud će razriješiti dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti odmah nakon što upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira svu imovinu društva kapitala ili onoliko imovine koliko se prema njegovu mišljenju može realizirati bez nepotrebnog produljenja postupka nesolventnosti, raspodijeli eventualno konačno plaćanje dugova vjerovnicima, uskladi prava obveznika doprinosa među njima, izvrši eventualni konačni povrat obveznicima doprinosa i podnese izvješće na trošak društva kapitala te nakon što sud utvrdi da je upravitelj u slučaju nesolventnosti poštovao zahtjeve poglavlja 386. i druge eventualne zahtjeve koje sud odredi te uzme u obzir izvješće i sve eventualne prigovore bilo kojeg vjerovnika, obveznika doprinosa ili zainteresirane osobe.

Sud nakon toga izdaje nalog za brisanje naziva društva kapitala iz registra od datuma naloga. Taj se nalog dostavlja u registar trgovačkih društava u kojem se provodi brisanje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Člankom 329.B stavkom 12. predviđeni su različiti scenariji koji uključuju prekid postupka oporavka kako slijedi:

(a) ako posebni regulator u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrdi, nakon savjetovanja sa zajedničkim povjerenstvom vjerovnika i članova, da nastavak predmetnog postupka nema korisnog učinka za društvo kapitala, posebni regulator odmah podnosi sudu zahtjev za prekid postupka oporavka društva kapitala koji sadržava detaljne i opsežne razloge u tu svrhu te sud nalaže sudsku likvidaciju društva kapitala. Primjenjuje se postupak predviđen poglavljem 386. koji se odnosi na postupak u slučaju nesolventnosti;

(b) ako posebni regulator u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrdi, nakon savjetovanja sa zajedničkim povjerenstvom vjerovnika i članova, da su se poslovi društva kapitala popravili toliko da ono može plaćati svoje dugove, posebni regulator podnosi sudu zahtjev koji sadržava detaljne i opsežne razloge u tu svrhu i traži od suda da izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala. Ako prihvati zahtjev, sud utvrđuje odredbe i uvjete koje smatra neophodnima u okolnostima predmeta.

U tom će slučaju društvo kapitala nastaviti poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud prihvati prethodno navedeni zahtjev;

(c) ako direktori društva kapitala ili članovi izvanredne glavne skupštine u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrde da su se poslovi društva kapitala popravili toliko da ono može plaćati svoje dugove, direktori društva kapitala ili članovi izvanredne glavne skupštine mogu podnijeti sudu zahtjev kojem prilažu odgovarajuću popratnu dokumentaciju i informacije kojima potvrđuju da su se uvjerili u prethodno navedeno i tražiti od suda da izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala, a sud bez prethodnog saslušanja posebnog regulatora ne izdaje nalog kojim prihvaća ili odbija zahtjev. Ako prihvati zahtjev, sud utvrđuje odredbe i uvjete koje smatra neophodnima u okolnostima predmeta.

Kao i u prethodnom slučaju, društvo kapitala nastavit će poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud prihvati prethodno navedeni zahtjev;

(d) na kraju razdoblja svojeg imenovanja posebni regulator sudu podnosi završno pisano izvješće koje sadržava detaljna i opsežna mišljenja i razloge u pogledu pitanja postoji li razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično i hoće li moći redovito plaćati svoje dugove u budućnosti.

Ako završno izvješće koje je podnio posebni regulator sadržava mišljenje da postoji razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično, dodatno mu se prilaže točan i detaljan plan oporavka koji sadržava sve prijedloge potrebne kako bi se društvu kapitala omogućilo da nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem s objašnjenjima potrebnima za provedbu oporavka, uključujući prijedloge koji se odnose na financijska sredstva, zadržavanje zaposlenika i buduće upravljanje društvom kapitala. U predmetnom planu oporavka objašnjen je predloženi način plaćanja svih ili dijela tražbina vjerovnicima, neovisno o tome je li sa svim vjerovnicima postignuta dobrovoljna nagodba ili je predloženo da sud potvrdi nagodbu koju nisu odobrili svi vjerovnici.

Nakon što zaprimi završno izvješće i plan oporavka, sud može zatražiti objašnjenja i pojašnjenja koja smatra prikladnima i koja se dostavljaju usmeno ili u pisanom obliku kako sud odredi. Nakon toga sud može odbiti predloženi plan oporavka ili ga prihvatiti i odobriti u cijelosti ili djelomično te može zahtijevati njegove izmjene. Ako sud odobri plan oporavka koji je dostavio posebni regulator, neovisno o tome je li to s izmjenama ili bez njih kako odredi sud, plan oporavka stupa na snagu i postaje obvezujući za sve zainteresirane strane u sve zakonske svrhe. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud odobri plan oporavka;

(e) ako sud izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala uz obrazloženje da ne postoji razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem i da neće moći redovito plaćati svoje dugove u budućnosti, sud nalaže sudsku likvidaciju društva kapitala.

Primjenjuje se postupak predviđen poglavljem 386. koji se odnosi na postupak u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku sud će razriješiti dužnosti stečajnog upravitelja odmah nakon što stečajni upravitelj realizira svu imovinu društva kapitala ili onoliko imovine koliko se prema njegovu mišljenju može realizirati bez nepotrebnog produljenja stečajnog postupka, raspodijeli eventualno konačno plaćanje dugova vjerovnicima, uskladi prava obveznika doprinosa među njima, izvrši eventualni konačni povrat obveznicima doprinosa i podnese izvješće na trošak društva kapitala te nakon što sud utvrdi da je stečajni upravitelj poštovao zahtjeve poglavlja 13. i druge eventualne zahtjeve koje sud odredi te uzme u obzir izvješće i sve eventualne prigovore bilo kojeg vjerovnika, obveznika doprinosa ili zainteresirane osobe.

Sud nakon toga izdaje nalog za brisanje naziva društva osoba iz registra od datuma naloga. Taj se nalog dostavlja u registar trgovačkih društava u kojem se provodi brisanje.

Naravno, prethodno navedeno primjenjuje se na društva osoba.

Kad je riječ o trgovcima, nakon proglašenja stečaja trgovca i raspodjele primitaka stečajni dužnik može na temelju zahtjeva upućenog tajniku zatražiti pojavljivanje pred sucem, pri čemu sud na taj dan poziva i vjerovnike i stečajnog upravitelja koji su uključeni u njegov stečaj kako bi se utvrdilo je li moguća sanacija trgovca u svrhu ponovnog obavljanja trgovačke djelatnosti.

Ako trgovac nije postupao prijekovno ili zlonamjerno, moguća je sanacija trgovca u svrhu obavljanja trgovačke djelatnosti. Učinak je te sanacije razrješenje stečajnog dužnika, u pogledu njegove osobe i naknadno pribavljene imovine, od svih dugova koji su se od njega mogli potraživati u bilo kojem trenutku prije proglašenja stečaja.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

U smislu poglavlja 386. članka 315. stavka 1. vjerovnik može zatražiti zaštitu svojih prava u odnosu na bilo koju stranku za koju se smatra da poslovanje društva kapitala provodi s namjerom prijevare vjerovnika društva kapitala ili vjerovnika bilo koje druge osobe ili u bilo koju prijevarnu svrhu. U takvim slučajevima nakon podnošenja zahtjeva sudu sud može proglasiti da su sve osobe koje su svjesno sudjelovale u provedbi poslovanja kako je prethodno opisano osobno odgovorne, bez ograničenja odgovornosti, za sve dugove ili druge obveze društva kapitala kako sud odredi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nakon prekida stečajnog postupka, neovisno o tome odnosi li se na društvo osoba ili trgovca, vjerovnici nemaju nikakva prava, osim ako vjerovnik može dokazati da su trgovac ili društvo osoba postupili zlonamjerno ili prijevarno u odnosu na vjerovnike.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Troškove snosi osoba koja je podnijela zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili društvo kapitala kako sud odredi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U postupku reorganizacije (oporavka društva kapitala) troškove postupka snosit će društvo kapitala.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Troškove i izdatke snosi osoba koja je podnijela zahtjev ili osoba u stečaju.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Poglavljem 386. člankom 303. predviđeno je da se povlastice, hipoteke ili drugi tereti, prijenos ili drugo raspolaganje imovinom ili pravima te sva plaćanja, izvršenja ili druge radnje koje se odnose na imovinu ili prava koje je poduzelo ili provelo društvo kapitala ili koje su poduzete ili provedene u odnosu na njega te sve obveze nastale za društvo kapitala **u razdoblju od šest mjeseci prije prestanka društva kapitala** smatraju prijevarnom prednošću u odnosu na njegove vjerovnike, neovisno o tome je li takva transakcija bez naknade ili dovodi do obveza, ako je riječ o **podcijenjenoj** transakciji ili ako **se daje prednost**. U takvim je slučajevima transakcija (prijevarena prednost) ništava.

Podcijenjivanje je definirano kako slijedi:

(a) društvo kapitala sklapa podcijenjenu transakciju:

- i. ako društvo kapitala daruje ili na neki drugi način sklopi transakciju pod uvjetima kojima nije predviđena nikakva naknada za društvo kapitala ili
- ii. ako društvo kapitala sklopi transakciju uz naknadu čija je vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti znatno manja od vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti naknade koju je platilo društvo kapitala.

Prednost je definirana kako slijedi:

(b) društvo kapitala daje prednost osobi:

- i. ako je ta osoba jedan od vjerovnika društva kapitala odnosno osiguratelj ili jamac za bilo koji dug društva kapitala ili druge obveze i
- ii. ako društvo kapitala učini ili pretrpi nešto što u svakom slučaju za posljedicu ima to da će ta osoba u slučaju likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti biti u boljem položaju nego što bi bila da nije bilo te radnje ili tog propusta.

Iz prethodno navedenog izuzeti su slučajevi u kojima osoba u čiju je korist transakcija poduzeta, provedena ili nastala dokaže da nije znala i nije imala razloga smatrati da će vjerojatno doći do prestanka društva kapitala zbog nesolventnosti.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata kojima su predviđeni ništavost, pobjonost ili nemogućnost izvršenja pravnih akata štetnih za vjerovnike u postupku reorganizacije (oporavku društva kapitala).

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nema *ad hoc* zakonskih akata kojima su predviđeni ništavost, pobjonost ili nemogućnost izvršenja pravnih akata štetnih za vjerovnike u stečajnom postupku ili postupku oporavka.

Posljednji put ažurirano: 15/02/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.